

Tallimajandus – hobist põhitöök

Artiklisarja viimases osas räägib Kahala talli peremees Timo Tammeveski sellest, kas ja millistel tingimustel on võimalik tall nii toimima panna, et sellest võiks hobi asemel kujuneda sisetulekut teeniv põhitegevus.

Kui tallis on boksüür 150–200 eurot, siis kui palju on kvaliteedis mõõndusi tegemata võimalik ühe majutatava hobuse pealt aastas kasumit teenida?

Raske küsimus, sest kvaliteet eeldab juba ka mingis osas tehtud investeeringuid. Eeldades, et kõik tingimused on olemas ja kvaliteedi all peame silmas korralikku allapanu ning hea kvaliteediga sööta, võiks ühe hobuse pealt aastas kasumit teenida 600–960 eurot. Sellest

“kasumist” saab kas endale tööraha või investeeringut talli arengusse.

Paraku erineb talli majandamisega saadav kasum kuude lõikes. Tavaliselt sisaldab boksirent vett, elektrit, koresööta, jõusööta ja allapanu. Talvel on kulud suuremad, sest hobused on suurema osa päevast sees ning allapanu ja heina kulub rohkem. Suvel, kui saab hobused kogu päevaks koplisse jätta, on need kulutused jällegi väiksemad.

Millised on kasumlikult toimiva tallikompleksi eeldused?

Kõige lihtsam oleks see, kui saaks asja edasi arendada, mitte nullist alustada. See tähendab, et oleks olemas midagi tallilaadset või koguni talu koos lisahoone- te ja koplitega. Nullist alustades on tarvis aga esmast investeeringut, et tall püsti panna ja koplid rajada. Kui aga sobilik hoone on olemas,

on tarvis see üksnes talliks kohandada ehk boksid sisse ehitada.

Eestis pakutavate puitbokside hinnad on umbes 300 eurot ning metallboks maksab 1000 eurot. Kui aga endal ehitusmaterjal olemas ja ehitusoskustest ka puudu ei jää, polegi bokside rajamine nii suur väljaminek. Kahala tallis ehitasime 10 hobusele puitboksid, investeerides projekti 3000 eurot, ning plaan on see väljaminek 4–5 aastaga tagasi teenida.

Samuti oleks ideaalne, kui talli majandamisse on kaasatud pere liikmed, sest see tähendab väikesi tööjõukulusid. Kui iga tööetapp korralikult läbi mõelda, mis moodi kõike kiiremini ja paremini teha, võib töötegmine vägagi lihtne olla. Näiteks võib märkimisväärselt aega kokku hoida, kui soetada lihtsalt suurem kärü kõikvõimalike vedude tarbeks.

SHUTTERSTOCK

Paljudel juhtudel teenivad hobused tulu huvilisi sõidutades.